

Dolenjski lis

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA

LETNO III. — Stev. 13.

NOVO MESTO, 28. MARCA 1952

ČETRTLETNA NAROCNINA 100 DIN

IZHAJA VSAK PETER

Od tedna do tedna

Trst je še vedno v osredju zanimanja svetovne javnosti. Ko so pred tednom dni, 20. marca, šovinistični tržaški razgrajati klub prepovedi anglo-ameriške vojaške uprave demonstrativno začeli proslavljati štiriletnico podpisa tristranske deklaracije, so pošteni ljudje spoznali, da je spet italijanski fašizem pokazal zobe. In na pomoč so mu složno priskočili še kominformovci, da bo bratovščina popolnejša in nenasitni rimski imperializem zadovoljen. Spletki, ki jih pletejo italijanski tredentisti okrog tržaškega vprašanja, so odkrile svojo pravo fašistično-kominformovsko barvo.

Sovražna protijugoslovanska gesla, ki jih vneto trojijo tržaški fašistični škof Santin, njegov pobratim tržaški župan Bartoli in moskovski plačanec Vitali, so pretekle dni pograbili tržaški paglaci in s svojimi pubertetnimi glasovi nemara hoteli prestrašiti svet. Užaljeni, ker je policija demonstrante razgnala, so potem njihovi gospodarji razglasili nekakšno stavko, jih vnovič pognali na ceste, da so pobijali okna in se spet razrepenčili, pa se brž raztepli, ko so začutili odpor. Da se ne bi pobalini v Trstu čutili tako strahotno osamljene, so režiserji v Rimu ukazali, naj tudi po italijanskih mestih demonstracije dokažejo solidarnost do »Trieste italicissima«. Tako so se le še bolj osmešili in do kraja razkrili zakrnjeno fašistično dušo. Kot nalača jih je namreč prišla nekakšna fašistična obletnica, da so mogli protijugoslovanske demonstracije združiti s preprejanjem »giovinezze in vzklikanjem Mussoliniju. Prav nič se pri vsem tem niso čutili prizadeti italijanski kominformovci in se pridružili fašistom z gesлом: »V boju za vrnitev Trsta materi Italiji.«

Razumljivo je, da časopis po vseh državah spremlja te šovinistične izbruhhe, prinaša poročila o izgredih, hkrati pa tudi komentira fašistični značaj vsega tega početja. Tudi razni državniki so že izrekli svojo besedo. Britanski zunanjji minister Eden je na primer obdelal fašistično divjanje. Uradni angleški in francoski listi prikazujejo nevarno ozadje italijanskih demonstracij. Vsi pa soglašajo, da po tej poti Italija ne bo dosegla rešitve tržaškega vprašanja. Proslava obletnice trianonske deklaracije je postala njena pogrebščina.

Zdaj v državah, kjer so pred štirimi leti tristransko deklaracijo pripravili priključen Trsta Italiji, odločno zagovarjajo neposredne in odkritosrčne razgovore med prizadetima državama. Jugoslavijo in Italijo, ki naj na miroljubin in pravičen način rešita to kočljivo mednarodno vprašanje. Jugoslavija je pokazala že več kot dobro voljo, pripravljena je na žrtve in s predlogi, ki jih je že večkrat nakazala Italiji, bi bilo mogoče doseči napredok, če že ne takojšen uspeh. Toda kako nam vrčajo? Nerazumno divjanje preteklih dni je sramoten odgovor dežele, ki se ponaša z dvatisočletno kulturo.

Med pomembnimi političnimi dogodki preteklega tedna je odgovor zahodnih velesil na sovjetsko noto o Nemčiji. Odgovor je rezultat štirinajstdnevnega proučevanja razmeroma neprikanega preobratu moskovske diplomacije v odnosu do Nemčije. Kar je namreč prej Sovjetska zveza hotela v Nemčiji in preprečiti, je naenkrat po njeni noti postal možno. Doslej je SZ postavljala razorazitev Nemčije za prvi pogoj kakršnakekoli razgovora o tej državi, ki je sedem let po koncu vojne še vedno okupirana, zdaj pa ista SZ v noti narača, kako naj bi svobodna Nemčija imela lastno vojsko, vojno industrijo in vse, kar je s tem v zvezi.

Zatorej je jasno, da so se na Zahodu zelo oprezno lotili odgovora, saj so že vajeni zaviti moskovskih komedijs, ki so navadno zelo dostojno oarnjene, a nikoli ne več kai tiči v njih. Najznačilnejše v zahodnem odgovoru je, da zahteva najprej svobodne volitve v vsej Nemčiji, šele nato naj bi se začela stvarna pogajanja okrog mirovne pogodbe. To naj bi bil po zahodnem mnenju preizkus kremeljske odkritostnosti in pogojna privoljeni na ponudbo sovjetske note. Kakor hitro pa vemo, da so po moskovskem ukazu zapri vrata v Vzhodno Nemčijo komisiji OZN, ki je zdaj že prepravila Zahodno Nemčijo, da bi proučila možnost vsemenskih voliton, se nam brž zjasni, da kakih posebnih uspehov sedanja izmenjava ne bo no prinesla. Sledilo bo kvečjemu dolontrino diplomatsko dopisovanje s takimi in drugačnimi predlogi, z več ali manj zaviti besedami, kar pa nemčkomu narodu še zlepja ne bo prineslo svobode in enakopravnosti.

Pri nas si zlasti lahko ustvarimo sodbo o sovjetskim predlogom za rešitev nemškega vprašanja. Predobro poznamo moskovsko dvoljčnost, ki je tudi tokrat pod miroljubnim geslom skrbil za usodo Nemčije zasledovala svoje sebične koristi.

Vremenska napored

V dneh od 29. marca do 6. aprila bivne predvidoma naslednje vreme: Padavine okrog 31. marca in 4. aprila. Vmes suho, toplo vreme, po 4. aprili hladno, ne s slano.

Kočevski rudarji so izvolili delavski svet

Ura je v oddaljenem zvoniku odbila pet. V zgodnjem marčevsko jutro se razlegajo zvoki rudarske godbe. V Lahinem pišu prvega pomladnega vetra plapola zastava. Neka prazničnost je nad vsem rudnikom. Sicer običajna razsvetljava se zdi to jutro, ko se mrak bori s prvim svitom, še bolj svečana. Skupina rudarjev hiti v živahnem razgovoru proti šantu, kjer pozdravlja godba prve volitve za delavski svet.

Lepo okrašeno volišče na jamskem obratu je podobno mravljišču. Postaren kopač, ki mu je delo pod zemljo zgušalo lice, stoji poleg mladincova vozača. Oba se živo pogovarjata o kandidatih in se nazadnje zadovoljna približavaju novih članov delavškega sveta, ki živahnov razpravljajo o bodočih nalogah.

Teh ni malo in težke so. Toda kočevski rudarji so nanje pripravljeni in zmagali bodo!

člana delovnega kolektiva. Zene so zastopane po tov. Silvi Vidičevi, delavki pri jamskem izvozu. Tudi mladina je častno zastopana v novem delavskem svetu.

V nedeljo, dne 30. marca, bo stari delavski svet izročil delo novo izvoljenemu, ki bo iz svoje srede izbral predsednika in nov upravni odbor. Na to svečanost se rudarji že sedaj pripravljajo. V spomin na osamosvojitev podjetja bo na upravnem poslopu vzidana spominska plošča s posvetilom našim zamancem.

Volitve, ki sta jih partijska in sindikalna organizacija dobro pripravili, so za nami. Ze se pojavitajo skupine novih članov delavškega sveta, ki živahnov razpravljajo o bodočih nalogah. Teh ni malo in težke so. Toda kočevski rudarji so nanje pripravljeni in zmagali bodo!

**KOMUNIST JE BOREC
ki mora nositi večje breme in mora biti zgled drugim**

Besede tovariša Tita delegatom I. kongresa Zvezne študentov Jugoslavije

»Socialistične družbe ni mogoče ustvariti iz nič, iz same idealizacije. Nismo prekršili niti enega načela iz znanosti marksizma-leninizma v naših odnosih z zahodom. Zahtevali smo posojila in posojila so dobra stvar. Tudi Rusi bi jih vzel, če bi jih mogli, pa so neumno ravnali. Pri tem govorjenju o posojilih se človek naravnost čudi, kako ljudje malo dialektično mislijo. Do sedaj smo dobili v raznih oblikah približno eno milijardo dolarjev. Pomislite, tovariši in tovarišice, kako velikanska razbremenitev je to za nas! To pomeni olajšanje za našega človeka, za naše ljudstvo, za doseg smotra, h kateremu težimo, za industrializacijo naša države, za zgraditev socializma. Naši lastni viri so pičli in naša država bi brez pomoči od zunaj težko vzdržala to breme. Ivan Grešak

Pri vsakem velikem koraku, ki sta ga storila naša vlada in CK naše Partije, smo vedno dobro premisili. Prav tako smo dobro premisili tudi prej, preden smo iskalni pomoč. Vedno smo trdno stali na svojih postojankah in nismo dajali koncesij niti v notranji niti v zunanjji politiki. Seveda so bili z nekatere strani razni poskusi, kot n. pr. s strani Vatikana in nekaterih političnih krogov v Ameriki, češ naj nam ne dajo ničesar brez pogojev, kot je na primer izpustitev Stepinca itd. Toda mi smo vedno dobro obdržali take in podobne pogoje. Stepinca smo izpustili zato, da izbjemo Vatikana propagandistično orožje iz rok, orožje, da je »mučenik«. Sedaj imajo neprijatelj, ker je Stepinac zunaj. Ljudje, katerim je bilo z sentimentalnimi vzroki žal, da je bil Stepinac v zaporu, sedaj ne morejo naslediti tej propagandi. Ko smo se odločili, da bomo ločili teološko fakulteto od države, sem pričakoval, da bo prišlo do večje kampanje v inozemstvu, kar pa se ni zgodilo. Ves čas so govorili, da preganjam cerkev, sedaj pa jim je neprijetno, da bi se mešali v to stvar, ker bi moralni priznati, da smo ji do sedaj dajali pomoč. To je dokaz, kako mi »preganjam« cerkev, in zato tudi zunaj ne smejo delati propaganda o tem vprašanju. Prej smo podpirali tudi te fakultete, čeprav to ni bilo v skladu z ustavo. To smo storili zato, ker smo hoteli urediti odnose s cerkvijo, da je iz tujine ne bi izkorisčali proti nam, pa so jo vendarle. Vidite, kako so nasprotniki socializma vero izkoristili za razredno orodje proti novi ureditvi. Vprašanje religije pa ni problem, ki ga je mogoče reševati po upravnih poti. Izživljanje verskih čustev je dolgotrajni proces, ki ga je mogoče pospešiti v vztrajnim političnim in kulturnim vzgajanjem in gospodarskim napredkom. Toda mi ne smemo dovoliti, da bi nam pod krinko opravljanja verskih obredov politično zastupljali mladino. Naša mladina je v zadnjem času začela prihajati pod vpliv vere. To se ne dogaja samo z mladino, marveč tudi z nekaterimi komunisti. Obžalujem, da daneslik komunista ni več tak kot je bil pred vojno in med vojno. Lik komunista je zbledel, spremenil se je zaradi mnogih tujih pojmovanih, ki so se vrnila v Partijo. Danes ne velja, da je komunist borec, ki mora nositi večje breme, da mora biti zgled drugim. Odločno smo sklenili, da je treba to popraviti. Ne bomo delali kampanje po vzorcu ruske čistke, bomo po vztrajno in sistematično posvečali vso pozornostliku komunista, kakršen mora biti v Partiji in pri vas na univerzi.

Politična vzgoja je velikanska stvar. Življenje pri nas je bujno, občudujejo ga tudi v nepravilno bilo bi, da bi šlo tako bujno in bogato življenje nimo naše mladine in da bi bila apolitična. Zavestno gradimo boljše življenje in ne brez težav. Zato je treba bolj ceniti, kar smo dosegli...«

Dela v vinogradih so v polnem razmahu. Spomladinski trud vinogradnikov bo v jeseni poplačan z obilno trgovinjo.

Zveza borcev v Metliki pred novimi nalogami

V začetku marca je bil ponovni občni zbor Zvezne borcev v Metliki, ki je ugotovil, da odbor v svojem štirimesnem delovanju ni izkoristil vseh možnosti, da popravi napake prejšnjih let. Bilo je precej pomanjkljivosti in mlačnosti v delu, zato je novo izvoljeni odbor na svoji prvi seji naredil plan dela za leto 1952, ki so ga člani pretekli teden na ponovnem občnem zboru odobrili.

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno pritegnjene tudi bližnje).

Med drugim so sklenili, da bodo uredili imenik članov in pritegnili vse,

ki imajo za to pogoje, v svojo organizacijo. Predlagali bodo zasluzne člane za odlikovanje in uredili vprašanje podpor in invalidin. V okviru ZB bodo ustanovili streško družino, pomagali bodo pri predvojski vzgoji, se povzvezali z množičnimi organizacijami in aktivno sodelovali pri kulturnih prireditvah, zlasti pri Titojev rojstni dan 25. maja in na dan slovenskega upora 22. julija. Potrudili se bodo, da bodo čimprej zbrana sredstva za postavitev spomenika padlim borcev v Metliki (tu bodo verjetno

Osnovna partijska organizacija v Škocjanu V BOBI ZA PROCVIT SPLOSNE KMETIJSKE ZADRUGE

Jalovi upi škocjanskih razbijaca

V vrsto splošnih kmetijskih zadrug, ki postajajo čedalje bolj pomemben gospodarski činitelj v razvoju nekega kraja, spada v novomeškem okraju vsekakor tudi KZ v Škocjanu. Že nekaj let sem se področje te kmetijske zadruge vedno bolj razširja: trgovske mu odseke je upravni odbor zadruge priključil krojaško in šivilsko delavno, ekonomijo, lesni odsek, mesarijo, gostilno, hranilnico in sadarski odsek, pod kraj leta pa še zadružno pekarijo, ki specifično dan do 120 kg kruha in oskrbuje z njim domačine, prebivalce Bučke in zdravilišče v Šmarjeških toplicah.

Da je bil upravni odbor zadruge v letu 1951 res delaven in da se je vneto zanimal za razvoj zadružnih odsekov, naj povede številke: 733.795 dinarjev čistega dobička od devetih zadružnih obratov, 258.860 kg odkupljenih kmetijskih pridelkov, zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev, za katere so člani zadruge dobili med letom 3 milijone 725.000 dinarjev (za tve pridelke, ki jih je lani KZ odkupila, bi potrebovali 26 vagonov); 18 ha velika ekonomija, na kateri so redili 6 prasičev, 13 glav goveje živine in dva konja, pa je dala nad 110.000 dinarjev čistega dobička. Od lesnege, kreditnega, trgovskega in šivilsko-krojaškega odseka, pa tudi od zadružne mesarije, gostilne in pekarne so imeli člani zadruge in ostali prebivalci Škocjana precej koristi. Trgovinski odsek je zastavil vse sile, da je svojim članom prodajal blago v pestri izbiri po kar najnajih cenah, saj je na primer med letom večkrat iz lastnih sredstev znižal cene raznih vrstam blaga, samo da so ga zadružniki ceneje dobili. Za to uspešno delo zasluzi upravni odbor škocjanske kmetijske zadruge s predsednikom Blažem Šutarjem na čelu vse priznanje, prav tako pa tudi osebje trgovinskega odseka in delavci zadružne ekonomije.

Ne bilo bi pa prav, če bi zamolčali, da bi zadružna ob vseh navedenih uspehih moralna lani posvetiti svoji ekonomiji vendarle precej več pažnje. Ne sme nas motiti dobiček 110.000 dinarjev na ekonomiji — lahko bi bil namreč precej večji! Tu še ni zaželenih uspehov: škocjanski predel ima bogato, rodovitno zemljo, ki bi tudi zadružni ekonomiji lahko dala več krmske podlage za večje število goveje živine in razširjeno prsačerejo. Res je, da so se člani zadruge za delo ekonomije med letom premalo zanimali, prav tako pa jih upravni odbor še ni nudil dovolj potrebne pomoči.

Da je škocjanska kmetijska zadruga navzlep raznim težavam vendarle dobro uspevala in zaključila poslovno leto z

Nevarnega zločinka so spravili pod ključ

Prebivalce Sturovelj pri Sv. Križu v trebaniškem okraju je konec minulega leta načelo razburil preteklosti, renavljena dosegla. Neznan poški s kriko na obrazu, je vdrž v stanovanju Marija Mrzelj, ki podrl na titer je začel groziti z nožem. Če mu takoj ne izroči 20.000 din. Mrzeljeva na smrt preplašena, mu zahtevala denarja in mogel detektiv na imelo. Razbijnik se s tem ni zadovoljil ter je zadel takoj brskati po predalih in vsem mogičnih kmetijkah. Toda tudi temeljita »preiskava« ni dala denarja. Na ponovno grožnje je Mrzelje izročil ropanj na denarino, v kateri je bilo 4000 din. Vendar mu je zato še niso dovolj. Za namešček je pograbljen še petilitsko pleštenko žganja ter izgubil v mod. In prav ta plen mu je bil ugoden.

V trebaniški okolici se bilo že v leta sem zelo pogosto tativne. Tatoči so se zdej zadovoljili z manjšimi družicami s petičnim plenom. Preiskovalni organom klub vsem naporom ni bilo mogoče izseliti storcev. Upričenje so sklepali, da je na delu nevarno v drzen vlonjilec, ki je znal spreljeti.

Julija lastnik je bil imenovan za komandanjo novopravljene Postaje LM. Catež vodnik Ivan Gomizelj, ki se je že na prejšnjem delovnem mestu zelo izkazal. Tudi tu se je začel takoj zahtevati za zlikovko, ki je vznesel grozni in ogrozni poštevi ljudi. Zato je, ko je zvezel za komandanjo načelnika na Mario Mrzelj, zadel tudi takoj odločeno ukrepamo. S temovškim tovaršem Hočnik sta takoj odšla na kraj dejstva. Skrbno sta proučila vse dogodek, si zapomnila dokaj površen opis roparja ter zlasti pletenke in drugih posebnosti, ki bi jima lahko koristila pri

nadaljnji preiskavi. — Po včednevnu poslovovanju in naporih sta nekoga dne zapazili pri samkem delavcu brez zaposlitve. J. Pavlini pleštenko, ki je bila precej počutno ukrasena. Ogledala sta si, je nekako podrobnejše, hkrati z njim tudi Pavlini, ki je prej spominjal na opis roparja, ki ga je dala Mrzeljeva. Zaradi še nekaterih drugih sumljivih zadev je Pavlini »romal v zapor, kjer je pa dalečen obotavljanu prizanal, da je napadel Mrzeljevo.«

Tovariš Gomizelj še ni miroval. Prednost in surovev, s katero je hotel P. v tem primeru dosegel svoj namen, sta mu dali mislit, da je v P. verjetno tudi za prejšnje tativne. In ni se motil. S pridom delom mu je uspelo zbrati mnogo dokazov, na podlagi katerih je bila P. dokazana že vrsta tativ, ki jih je tudi priznal. Tako je na primer 1949. leta odnesel urarju Novaku iz Starega trga 30. ur (20. jih je tovarš Gomizelj med prisikavo še odkral). 1950. leta pa je vnovič na posti v Sv. Križu kjer je zxinil z ročno blagajno vred za 20.000 din vrednotne. Pavlin ima poleg tega na vesti še pet dvokov, ter celo vrsto večjih in manjših tativ. Nepridržav je s svojim delom še niti misil končati. Pripravljal se je celo še na večje pohode. Da bi ga kdo pri tem ne motil, je preskrbel celo vojaško puško in potreben municipal, katero bi »krotiti ne poslušne«. Varno zavetje za puško pa mu je bil zvonik cerkev na Delu Vodicev.

Ljudi v Sv. Križu Catežu in Primskovem so si ob arretaciji nevarnega škodljiveca in sovražnika oddahnili. Tovariš Gomizelj pa je bil za svoje požravljeno in dosledno delo nagrajen.

Partizana Kastelicu so ranile dum-dum krogle in ročne bombe. V mlaki krv je obležal na travniku, vendar je bil še pri zavesti. Poleg njega je težko ranjen ležal partizan Janez Židanek, delavec s Trške gore št. 12 pri Novem mestu. Židanek je po bitki Kastelicu tih počitil: »Ranjen sem, jaz bom umrli, Kastelicu mu je šepejalo odgovoril: »Jaz sem tudi ranjen.« Židanek je še nekaj govoril, a Kastelic ga ni več razumel, ker je k Židaneku prisla skupina belogardistov, ki so začeli kričati: »Ta svinja pa se ni erknila. Zakolji ga.« Kastelic je zatem začel ječanje svojega ranjenega tovariska. Cez nekaj hipov pa je začutil, kako je tudi njemu nekdo porinil bajonet v vrat, da se je onesvestil.

Kastelicu se je proti jutru vrnila zavest. Začel se je plaziti proti vasi, kjer ga je opazil Leopold Šiler iz Češke vasi, ki mu je prinesel žganja in vode. Kastelic je nato Šilerju opisal, kako so belogardisti z bajonetom klali partizanske ranjence.⁶⁵ Medtem so vaščani pripravili voz in Kastelicu odpeljali v partizansko taborišče na Brezovo reber pri Ajdovcu. Na Brezovi reberi je Kastelic, ki je imel z bajonetom večkrat preboden vrat, prerezan sapnik in tudi po telesu poleg drugih zavojčih ran več vzbudov z nožem, s piskajočim glasom ponovno opisal, kako so belogardisti, med katerimi je bil po njegovi zatrjevanju tudi kapelan Sinkar, zaklali Židaneka in druge ranjence, nato pa so se spravili še nanj.⁶⁶ Naslednji dan so ranjenega Ka-

Franček Saje:

Belogardistični štajerski bataljon

stelica odpeljali v partizansko bolnišnico v Novi log na Kočevskem, kjer je še isti dan umrl.

Po umoru Hajtnika in po pokolu ranjenih partizanov si je Roza Uhanova-Silva 16. julija zabeležila v svoj dnevnik:

»Streljamamo malo, bolj pobijamo. Škoda na boja za partizanske buče. Pred napadom nam tovarič Gorazd (kaplan Sinkar — op. S. F.) podeli odvezo. Svetinjice imamo vse... Koder hodimo po hostah, puščamo za sabo grobove...«

Od St. Jošta je moral razkriti Stajerski bataljon tako naglo zbežati pred partizani, da se poveljstvo belogardističnega oddelka ni utegnilo povoroviti z italijanskim poveljstvom za sodelovanje v novih okoliščinah, niti ni moglo dobiti orožja in munitione, če bi ga Italijani že hoteli dati. Zato je poročnik Milan Kranjc 16. julija popoldne kaplana Sinkarja-Gorazda, ki je ta prej belogardistom podelil odvezo in jih navdušil za boj, iz Češče vasi poslal na razgovore v Novo mesto. Kaplan Sinkar se je najprej oglasil na poveljstvu italijanskega polka v Langerjevem gradu v Bršljinu, kjer ga je okrog tretje ure popoldne sprejel dežurni oficir in ga napolnil na štabu divizije »Isonzo« v Novem mestu,

kamor je Sinkar čez četr ure nadaljeval svojo pot. Ko se je kmalu nato začelo streljanje pri Prečni, niso Italijani v Bršljinu nikogar pustili iz mestnega omrežja. Začudenim ljudem so pojasnjevali, da je nevarno, ker so se s popadli naši partizani z uporniki.⁶⁷

Kaplan Sinkar je prece dobro opravil svoje poslanstvo, saj so mu Italijani obljužili strelivo za belogardistični oddelk. Noč je Sinkar prešel pri vikariju Janku Oblaku, zjutraj pa se je v veselo novico vrnil v oddelek, utaborjen v gozdu pri Bršljinu. Zatem je prej belogardistov v civilnih oblekah in z jugoslovenskimi šajkacami na glavah prignal v Bršljin pet konj s tovornimi sedli. Zavili so na italijansko poveljstvo in tam naložili strelivo za jugoslovenske puške, kot so Italijani pojasnili Bršljinom. Belogardistični tovorniki pa so radovendim ljudem sramežljivo lagali, če da bodo prenašali neka drva.⁶⁸

Po bitki pri Češči vasi 16. julija zvečer se je belogardistična četa premaknila v gozd za Cegelnico pri Bršljinu. Zvečer so belogardisti prišli v Cegelnico, se izdajali za partizane in dekletom ukazali, da jim morajo v hoto na nositost vode. Tu so se zadrževali do 18. julija,

da je kaplan Sinkar kot kurat belogardističnega Stajerskega bataljona lastnorodno kralj ujetje partizane. Tega je bil Sinkar obtožen tudi na procesu v Kočevju 1943. leta, vendar ga sodišče zaradi pomanjkljivih dokazov ni spoznalo povsem krivega po obtožniških ampak le sodelovanja pri umoru štirih ranjenih partizanov. (Kočevski proces, sodba, str. 4.) Pri podrobnejšem raziskovanju delovanja Stajerskega bataljona sem ugotovil, da je Sinkar v resnici že nekaj ur pred bitko odšel v Novo mesto.

⁶⁵ Siler je pretresljivo izpovedal Kastelicu 1943. leta kot pričev opisal na procesu v Kočevju, glej sten. zapisnik razprave str. 58.

⁶⁶ Pripovedovanje Kastelica sem na Brezovi reberi slišal osebno, poleg mene pa so biti tukrat okrog Kastelica: Bogdan Oslonik, sedaj pomočnik ministra za znanost in kulturo vlade FLRJ, Drago Suhi-Liko in več drugih partizanov. — Po Kastelčevem pripovedovanju kmetom iz Češće vasi in partizanom na Brezovi reberi se je po vsej Dolenjski hitro razvedelo.

⁶⁷ Po pripovedovanju Oskarja Franca, roj. 11. decembra 1891, oskrbnika pri Langerju v Bršljinu, ki je Sinkar tedaj videl in mu je italijanski dežurni oficir podporočnik Colonom ob Sinkarjevem odhodu iz Bršljina v Novo mesto pojasnil, da je to »mirno-pečki kaplan, ki je pri belogardisti.« Sinkar je takrat nosil brice in bil brez ofal.

⁶⁸ Po pripovedovanju Mimi Globelnikove, poročene Humar, iz Bršljina.

Kratke vesti

Ljubljana. — Plenum Republike zveze kmetijskih zadrug je razpravljal o političnih in gospodarskih vprašanjih našega zadružništva. Pretekli teden je bilo plenarno zborovanje odbora Republike zveze kmetijskih zadrug, na katerem so govorili o gospodarskem stanju zadruž. Ko dajejo upravnemu odboru zadružne obračune celoletnega dela, je najbolj videti uspehe in pomanjkljivosti zadružnega poslovanja. Plenum je podprtelo, da je treba v upravne odbore zadrug izbrati napredne, politično zavedenne kmete, splošne kmetijske zadruge utrejati z ustanavljanjem vseh vrst odsekov, izboljšati revizorsko službo ter je koncu razpravljati o reorganizaciji zadružnih organov.

Ljubljana. — Ljudska skupščina LRS je sprejela pripombu vlade LRS k predlogu zveznega družbenega plana. Pretekli teden je bilo v Ljubljani izredno zasedanje Ljudske skupščine LRS. Na zasedanju so razpravljali o pripombah vlade LRS k predlogu zveznega družbenega plana, o katerem je obširno govoril minister za finance Zoran Polič. Ob koncu zasedanja je bila sprejeta resolucija o razpravi ter potrjeni ukazi, ki jih je izdal Prezidij Ljudske skupščine od prejšnjega zasedanja.

Trst. — Protislovenska gonja kot v fašističnih časih. Pretekli četrtek so minila štiri leta, kar so tri velesile dale izjavno vrnitvi tržaškega ozemlja Italiji. To izjavo je demantiral Štar, zato se nanjo nihče več ne ozira, razen

italijanskih šovinistov, ki so tudi to obletino izkoristili in v protijugoslovenski gonji skušali povedati, da se jim še vedno cede sline po Trstu, Istri, da in celo po Dalmaciji. Kdor je bil pretekli teden v Trstu, pač ni mogel verjeti, da je devet let minilo, kar je odklenko italijanskemu fašizmu in je videl, da se je v Italiji le malo spremeno od Mussolinijevih časov sem. Ali so odgovorni italijanski krogi res tako naivni in jih zgodovina zadnjih let ni nicesar naučila?

Beograd. — Temeljno uredbo o načinu in plačah uslužbencu državnih organov je te dni izdala vlada FLRJ. Po tej uredbi bodo razvrščeni uslužbenci državnih organov v 20 plačilnih razredov, ki bodo prejemali temeljne plače od 5000 do 22.500 din. Uredba določa periodične povisitve po službenih letih, dalje nazive, položajne dodatke ter določila, kdo je pristojen za izdajanje odločil o razvrstitev ter na koga se v nastalih sporih uslužbenci lahko pritožijo.

Svetozarevo. — Novo tovarno kablove bomo dobili. V Svetozarevu so vso zimo nadaljevali z gradnjo velike tovarne kablove, ki bo imela na prostoru 30.000 kvadr. metrov 11 velikih tovarniških poslopij, termoelektrarno, industrijskih poslopij in še nekaj objektov. Letos bodo na tem velikem gradbišču delale tudi mladinske delovne brigade. Kdor bo velika tovarna v Svetozarevu dograjena, bomo lahko kable in podoben električni material tudi izvajali.

Resna beseda sadjarjem

Na območju MLO Novo mesto in okolice, pa tudi drugod po Dolenjskem so sadovnjaki tako močno okuženi po ameriškem kaparju, da je bližu čas, ko bodo jabolka in hruške tako redek sad, kakor so pomaranče in citrone pri nas. Na mladih nasadilih v Cankarjevi, Prešernovi in Gerdeščevi ulici, pa tudi drugod, so delba v večini kar vijoličasto krvave in na pol posušene.

Za odredbe oblasti, da bi se širjenje kaparja preprečilo, se nič ne brigamo, samopomoči ne iščemo in čakamo, da nam to napravi kdaj drugi in nazadnje še zaston. Za bolezni drevje je treba nekaj žrtvovati, sicer bodo jabolka kmalu po 30 din komad.

Komisija za zatiranje kaparja pri MLO ima pred seboj velike in odgovorne naloge. Po pričadevanju predsednika in nekaterih dozvanih članov komisije so bile popravljene tri prevozne škropilnice, tekstilna tovarna pa je dala na razpolago načrtno škropilnico na zračni pritisk. Kmetijska šola Grm je poškropila velike kompleksne sadovnjakov z motorno škropilnico, ki je vnaprej na razpolago vsem, ki jo potrebujejo. Škropivo »Durla« je na prodaj po 20 din kilogram v KZ Novo mesto. Na deset litrov vode je treba dati en liter škropiva. Dobro zmesana tekočina je mlečna in nima usedilne, kvečljene malo črnega kaleda na površini. Vsak lastnik sadovnjaka naj si za posamezno drevo po velikosti nabavi pol do en liter škropiva. Pomaga naj mu kdo domači ali bližnji sosed, da bo šlo delo hitreje do rok. Seveda je treba najprej vsa drevesa očistiti, pregoste in suhe veje odrezati in šele nato

škropiti. Drevje je treba škropiti od vrha navzdol, ker je na mladih vejicah največje kaparjev. Drevje mora biti oblisto z vseh strani, da ne ostane nitki košček skorje nepoškropljene.

Pomagajmo drug drugemu in skrbimo za to, da bo tudi sosed imel poškropljeno drevje. Kdor se tega ne bo držal, bo brezpojogno strogo kaznovan, škroplj

Iz življenja naših frontnih organizacij

Več skrbi za izvolitev občinskih frontnih odborov v novomeškem okraju

Dasi sta minila že več kot dva meseca, odkar so se pričele v novomeškem okraju volitve občinskih frontnih odborov in sekcijski žena, te še niso povsod zaključene. Vzrok za to je slab zanimanje krajevnih aktivistov za te volitve. V nekaterih krajih se jih namreč še vedno drži staro mnenje, da ni mogoče nobene akcije uspešno izvesti brez aktivistov iz okraja in se vedno zanašajo na pomoč od zgornjih. Članji okrajnega odbora OF so obiskali vse iniciativne odbore za volitve občinskih odborov OF in jim dalo potreben navodila, izvedba volitev pa je stvar domačih članov Fronte in Partije. Do 20. marca slediči novi občinski odbori niso zaključili volitev: Mirna peč, Straža, Šmihel pri Novem mestu, Hinje-Ratje, Brusnice-Gaberje in Smolenja vas. Sicer so tudi v teh krajih po posameznih osnovnih organizacijah že imeli volitve, toda po vseh organizacijah še ne in se zaradi tega ne more sestati občinski frontni odbor.

Med najboljšimi iniciativnimi odbori za izvedbo občinskih frontnih odborov so bili KO OF na Dvoru in v Skocjanu, v St. Jerneju, St. Petru, Novem mestu, Dol. Toplicah, Stopičah in Orehovalci, kjer so volitve že kontakljeno. Sporedno s frontnimi so izvedeni tudi volitve v sekcijski AFZ. Pri volitvah občinskega frontnega odbora se je prav dobro izkazal krajevni aktiv v bodoči občini Skocjan. Čeprav je bilo v tem predelu vedno največ težav pri vsakih volitvah, so tokrat volitve zaključili med prvimi v okraju in s prav dobro udeležbo. V Zagradu so se prav vsi frontniki udeležili volitev, hkrati pa so sprejeli šest novih članov.

Kakor pri vseh volitvah, tako tudi pri teh ne manjka sovražnih izpadov in nasprotnih tolmačenj. Tako je v Koroški vasi član okrajnega odbora OF na volilnem sestanku tolmačil pomen zadružništva in predvideno uredbo o

socialnem zavarovanju zadružnikov. Pa se našle med poslušalci brihtne buče, ki so izjavile, da je to le propaganda za vstop v zadruge, ko bi se pa zapisali, bi jih oblast pustila na cedilu. Zanimalo bi bilo zvedeti, na čigarem zeleniku je zrasla ta modrost in nezaupanje do naših zakonov. Čeprav se vsak pameten in razgledan človek smeje takim pripombam, pa so vseeno dokaz zagrizene podtalne borbe nepomirljivih sovražnikov naše napredne stvarnosti. Razkrivkanje takih razširjevalev je lažniva vesti, ki ena izmed osnovnih analog frontne organizacije.

Tako po izvolitvi naj se sestanejo občinski frontni odbori, da si razdelijo delo in prezamejo pobudo za politično, gospodarsko in kulturno-prosvetno delo v svojem kraju. Nekateri odbori so se že sestali. V St. Petru občinski odbor OF je aktívno posega zlasti v kulturno-prosvetno delo kraja. Verjetno so se tudi že drugi odbori sestali, toda manjško poročila, ki jih je treba takoj po končani seji poslati na okrajni odbor OF. Ponekod frontne organizacije podcenjujejo volitve sekcijski žena in jim ne nudijo dovolj pomoči. To je nepravilno. Žene so enakopravni člani družbe in Fronte. Z dosedanjim delom so dokazale, da so dostikrat boljši člani Fronte kot moški. Zaradi posebnih načinov imajo svojo organizacijo, ki pa je sestavni del frontne.

Tam, kjer krajevni aktivci do sedaj niso pokazali dovolj požrtvovalnosti pri uresničevanju sklepov okrajnega odbora Osvobodilne fronte, naj to nemudoma popravijo, dokler še ni nujnih del na polju. Pri vsem delu pa ne smejo pozabljati na priprave za volitve občinskega ljudskega odbora. Od pravilnega političnega dela Fronte je odvisno, kdbo bo bodoče odločal v naših upravnih enotah. Čeprav je do volitev občinskih ljudskih odborov še precej mesecev, pa nam je že danes jasno, da bodo

kandidati za te odbore samo najboljši frontniki. O tem naj govorite in razpravljajo frontne in partijske organizacije; niti govorja pa ne smi biti o tem, da bi kandidiral kdor koli, ki ni za zgraditev socializma. Nihče razen iskrenih pristašev socializma ne bo nosil zaupanja naših ljudskih množic v bodočih občinskih ljudskih odborih. Ze danes povejmo vsem bivšim vaškim veljakom, starim trgovcem, špekulantom, dvoličnim cerkevnim ključarjem, ostanom belogardističnih privržencev in vsem, katerih pota so drugačna od ciljev in koristi našega ljudstva, da naj pravocasno umaknemo svoje kremlje in organov naše oblasti. Naše odbornike bomo izbirali iz vrst najpredanejših, najpoštenejših in najzavednejših članov OF. Zato ne pozabimo na naših sestankih in pri vsem našem delu tudi na izreden pomen volitev občinskih ljudskih odborov, temveč jih pripravljajmo z nenehnim političnim delom.

OF V METLIKI BO POSKRBELA TUDI ZA MLADINO

Priješnji teden je bil na občnem zboru OF v Metliki ponovno potrenjeno odbor, ki je bil izvoljen 6. t.m., in obenem sprejet njegov nov naziv, ki se bo v smislu ureditve novih občin odslej imenoval: občinski odbor OF.

Sprejet je bil tudi podrobren načrt dela za tekoče leto, v katerem bodo dvignili število članstva in izdali članci nové legitimacije. Novi odbor bo skrbel za politični, gospodarski in kulturni dvig Metlike, razgibal naj bi vse člane, zlasti pa mladino. Nujo potrebo je, da se dobri nov prostor za kino in da sedanji Dom ljudske prosvete spet postane žarišče telesne vzgoje, ki je nekoč prav v Metliki že dosegla lepo višino. Danes fizkulturna skoraj popolnoma počiva. Zato je bilo sklenjeno, da bo s prostovoljnimi delom do 1. maja urejeno telovadische pri Domu, kar naj bi bil prvi korak k izboljšanju dosedanjega, skoraj nevzdržnega stanja.

V načrtu je tudi, da se št. na mesec v Metliki osnuje podružnica planinskega društva in se spet požive nekdaj pogosti izleti in taborjenja na Gorjancih in na Merni gori. Prav tako so v mestu in med okoliško mladino lepi pogoji, da se ustanovi organizacija takarnikov kot naslednica nekdanjih skavkov in gozdovnikov. Potrebno bo tudi dokončno urediti mestno kopališče na Kolpi, kjer naj bi poleti našli potreben odbih ne le Metličani, ampak tudi tuji.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Sprejeti so bili še nekateri drugi sklepi, med njimi tudi, da se celotna organizacija AFZ vključi kot posebna sekcijski OF.

KUD »TONE MISIČ« JE GOSTOVALO V SMIHELJU

V nedeljo 16. marca so gledalci napolnilni dvorano v Smihelu pri Novem mestu. Dobili smo goste iz Vavte vasi. Dramatska skupina KUD »Tone Misic« nam je odigrala drama »Dom na Trati«.

Videli smo, da imajo v svoji sredi nekaj izrazitih talentov. Tako sta bili prav dobro podani vlogi matere in Tine. Stric in krmar sta svoji vlogi igrala prepravljeno. Dobri so bili tudi Mirko, mladi Janko, Lojze in Ivanka. Angelka bi se v svojo zahtevno vlogo lahko še bolj poglorila, če bi ji ne bilo včasih dovolj roke, kar smo opazili tudi pri drugih. Precej je motilo, zlasti pri Skrjanecu, domačem narodje, iz izgovorja. Za večino igralcev pa velja, da morajo dati svojim vlogam malo več življenja ter se potruditi pravilno in razločno izgovarjati. Tovarši režiserji izrekamo za njegov trud vse priznanje!

Z vsemi v požrtvovalnem delom se bo KUD »Tone Misic« lahko še precej izpopolnilo, mi pa si takih gostovanj še želimo! J. Z.

Čičigojev drobnogled

Drobnogled je optična priprava, ki s pomočjo raznih leč po tisočkrat še je večkrat vsekakor. So ljudje, ki se bahajo z učenostjo, pa mu pravijo mikroskop, najbrž zato ker opazujejo z njim življenje in razmnoževanje mikrobov, ki jih povprečno v kolici, da Frate odkrilev in umeljev za vsako ceno. Dne 8. oktobra 1942 so ho bardičarji iz zraka, dne 20. oktobra pa pod vodstvom domačnov-helgogradistov in Ajdovščini prisljali do nje in počazali.

Za obnovno Frate kot važno zgodovinsko postojanko iz NOB je Predsedstvo vlade LRS doba na razpolago potreben kredit in bo še letos obnovljena, hkrati pa bo sprememba v planinskem postojanku.

Leta 1942. Toda ovadbe domačih podrepnikov okupatorjem, da je to glavno »partizansko gnezdo«, se so mnoge. Zato je italijanska komanda dala načok vsej svojim edinicam v kolici, da Frate odkrilev in umeljev za vsako ceno. Dne 8. oktobra 1942 so ho bombardirali iz zraka, dne 20. oktobra pa pod vodstvom domačnov-helgogradistov in Ajdovščini prisljali do nje in počazali.

Takrat je večkrat prepuščena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

Ta je bila mladina, ki je bila doslej povečana prepričena sama sebi in slabim vplivom svoje okolice, našla zdravo podlago, iz katere bo črpala moči za nadaljnje politično, strokovno in kulturno delo.

IZ METLIKE

V Metliki so zaključili tečaj za izdelovanje predmetov domače obrti. Vodila ga je tov. Pepca Milek iz Črnomlja. Najbolj se je izkazal tov. Ždenko Tomc iz Metlike, ki je že pred tečajem sam prisel pleti predmete iz ličkanja, na tečaju pa je svoje delo še izpolnili. Tov. Tomc je bil v čoli za gluhenome in je pri delu zelo marljiv. Objubil je, da bo še nadalje izdeloval predmete iz ličkanja za kmetijsko zadrugo Metlika.

Udeleženke pletiliškega tečaja v Metliki

IZ DRAGATUSA

Tudi žene in dekleta iz Dragatusa so se učile pletenje cekarjev iz ličkanja. Na tečaj so prihajale iz vasi Nerajica, Kvasice, Dragatova vas, Selca, Golek in drugih. Udeleženek je bilo 43. Tečaj je vodila domača učiteljica tov. Danica Kukman, ki je poleg svojega strokovnega dela našla čas tudi za delo v tečaju. Tov. Danica je obiskovala tečaj za izdelovanje predmetov iz ličkanja v Črnomlju v času šolskih počitnic. Dekleta in žene – članice kmetijske zadruge – pa bi se rade naučile še pletenja copat, zato bomo poskrbeli, da pride v Dragatovo tovarnišča, ki bo ponuvala tudi to delo.

DOGODKI IZ ZUZEMBERKA

Pred kratkim je bil izvoljen nov krajinski odbor OF na čelu s tov. Francem Jarcem, ki se bo trudil, da bo zaupane naloge tudi častno izpolnil. Sicer pa bo moral celotni novi odbor temeljito poprijeti za delo, če bo hotel izpolniti vse naloge, ki stojijo pred njim.

Znani Jederint semeni z živino je bil nepriskakovano dobro obiskan. Tudi kmetje iz sosednjih okrajev so pripravili lepo mlado živino in še lepje voje pitance. Cene so se skupale od 70 do 90 din za kg žive teže. Bilo je tudi nekaj kupčev, ki so vole pitanci niso našli kupeva, pa so vsled visokih cen in ker niso bili zunanjih mesarjev. Navzite prvin neuspehom si je KLO z živilostjo prizadeval obnoviti tradicionalne žužemberške sejme in končno tudi uspel.

Glavni odbor Zveze borcev NOV Slovenije v Ljubljani je podelil krajinske organizacije ZB Zužemberk podporo v znesku 10.000 din z nalogo, da jih razdeli med najbolj potrebljene, kar je odbor tudi storil. Prav tako pa je razdelil tudi več zavirkov manufakturista blaga.

Sestanek privavnih obrtnikov, ki ga je sklicala Obračna zbornica iz Novega mesta, je pokazal veliko zanimanje za obrtnika vprašanja med obrtniki. Ugotovili so, da delajo šumšmarji zelo veliko škodo, zato so sprejeli sklep, da jih je treba preaganati z vsemi zakonitimi sredstvi. Tudi dečki Obračne zbornice obrtniki niso poballvali, saj je za njih prav malo storila, pač pa je vedno redno pošiljala položnice za plačevanje članarine.

Nič boljše ni bilo pri državnem sektorju. Obračna zbornica se ni zanimala za drugo kot le za stavek zaposlenega osebja, nato pa so sledili nalogi za plačevanje članarine ali pa so deževali opomini z grožnjami tožbe. V hodoče bo treba v upravnem odboru Obračne zbornice postaviti ljudi, ki bodo obrtnikom v pomoč kjerkoli bo treba!

S. H.

TUDI NA KAMENCAH JE ZASVETILA ELEKTRIČNA LUČ

22. marca zvečer je po tečaju pričakovanju zasvetila električna luč tudi na Dol. Kamencu pri Novem mestu. Frontovi so pri tem veliko pomagali, saj so napravili več kot 1500 prostolovnih ur pri kopanju jam, postavljanju drogov in drugih delih. Iz lastnih sredstev so si nabavili žice in več ostalih materialov.

Ob zaključku dela smo se pretoklo sotočno z Mariji Planinšek, kjer smo proslavili veseli dogodek. Navzoči so bili delavci DES-a in Mestnega elektrotehničnega podjetja Novo mesto. Pripravljali odbor je bil Lojze Jurak, tajnik pri Joži Ribicu; oba sta se potrudila, da smo dobili tako kratkem času lut, zahvala pa gre tudi odbornikoma Poldetu Ferberzau in Jožici Zadnik.

T. H.

ČRНОМАЛЈСКЕ НОВИЦЕ

Pred dvema tednoma so imeli v Metliki in Semidi ustanovna občina zborna Združenja rez. oficirjev, preteklo nedelje pa je bil tak zbor tudi v Črnomlju. Udeležba rezervnih oficirjev je bila skoraj stodostoina. V nedeljo 30. marca pa bodo volitve okrajne zbornice Združenja rezervnih oficirjev.

V mestnem gostošču so pred dnevi neznani zlikovci ukradli cigaret in tobaka za približno vrednost 25.000 din. Preiskava je v temu.

K. A.

IZ DOBRNICA

Enkrat sem že omenil popačena imena našega kraja na zadružnem domu, a ostalo je vse pri starem. Prizadete ustanove se zato ne zmenijo. KLO naj bi enkrat za vselej napravil konec pačenja imena našega kraja!

Tovarišica Mežanová, novoizvoljena sekretarka LMS, je pripravila mladinski aktiv de tega, da je spet prisel z delom.

Kronika pesreč

Jože Požek, lesni manipulant pri kmetijski zadrži Adlešiči, se je v soboto 22. marca zvečer peljal na sejo. Med potjo se je v njega zaletel drug kolesar in ga podrl na tla. Dobil je poškodbo na obrazu.

Mihuel Turk, članu KDŽ Trška gora, je stopil bik na levo nogo in mu je poškodoval.

Stanislav Pirč, delavec iz Dolnje Straže, si je pri sekjanju drva poškodoval prst na levem roki.

Vili Sileman, voznik pri gozdni manipulaciji Mozelj pri Kočevju, jo je med prejmom v gostilni v Ljubljani 23. marca izkupil z nožem v levo stran reber.

Alberta Smajduša, žagarja iz Potoka pri Straži, je nekdo ponovno napadel na vavški mostu in mu z nožem prizadejal po skodbe na hrbtni, levi roki in obrazu.

Vsi navedeni se zdravijo v novomeških bohinjnicih.

FLUOR GRAFIJA

je najmočnejše sredstvo v borbi proti tuberkulozi!
Udeležite se brezplačnega slikanja pljuč!

IZ NAŠIH KRAJEV

NOVO MESTO

Manjka ji je iznajdljivosti, vendar pa upamo, da bo tudi to pridobila in dosegla pri dejavi še lepše uspehe.

Pred kratkim je bil tudi tu izobraževalni tečaj, ki je bil proti pridobivanju prav dobro obiskan. Vmes so bili tudi takci, ki so se prijavili z velikim zanimanjem, a so na tečaju prihajali le redkokdaj ali pa celo nikoli. Takih obiskovalcev tečaja si v bočni posloviti – a žal tako pozno.

Pred kratkim je bil tudi tu izobraževalni tečaj, ki je bil proti pridobivanju prav dobro obiskan. Vmes so bili tudi takci, ki so se prijavili z velikim zanimanjem, a so na tečaju prihajali le redkokdaj ali pa celo nikoli. Takih obiskovalcev tečaja si v bočni posloviti – a žal tako pozno.

Lovska družina je tudi delavna. Člani so se izkazali zlasti v času velikega snega, ko so pomagali divjadi. Zankarstvo je v način lovišča precej razširjeno, a zaradi budnosti lovcev počasi izginja. Izpostili smo tudi jerebice, ki smo jih prejeli od Lovske zadruge v Ljubljani. Tako bo naše lovnišče spet bogatejše.

M.-k

IZ AJDOVCA

Vinska gorica Boršt je oživelja. Tja se je preselilo življenje iz lesnih izbr. Posebno glasna so dekleta, udeleženke izobraževalnega gospodarskega tečaja, ki smo ga zaključili ob pričetku pomladanskih del. Tri mesece so sedeže za šolskih klopom ali pa imele opravka s kuhalnico; sedaj pa obrezujejo, koliko in rahlijajo zemljo vinski trti. Prav tako, kdo jih ne bi bil vesel!

V začetku tečaja je kazalo, da bo tri deset novih gospodinj. Toda do konca jih je deset izginilo kot kafra. Začeto delo še ni uspel in dobro voljo mora spremeljati vtrajnost. No, vseh ne smemo tlačiti v en koš. Precej deklet je pokazalo, da znajo premagati vse ovire. Največ tečajno je bilo iz Srednjega v Maleg Lipovec, Veliki Lipovec pa je bil zastopan zelo skromno. Podlipanek nam je že na začetku niso prav zavzemali, pa so se cene odpadkom, zlasti kovinam popravile, pa ni treba posebne propagande. Vsakodnevno gredo vozilci, tudi vozovi, proti skladšču »Odpada« v Bršlju, naloženi s staro kramo, največ s starim železom. Izpod mostu na Sukiševi cesti je stirinajstosten fant z velikim drogom, ki je imel na koncu kavelj, vlek velik iz vode stare lonce, ponove in drugo ropotijo. »Pa se izplača zbirati staro železo,« ga povprašam. »O, seveda se izplača! Včeraj sem peljal na vozilku 75 kg take rohe, pa sem dobil zanje 35 din. Danes moram nabratiti tudi vsaj za toliko, mi je odgovoril podjetnik fante.«

Da, izplača se! Stiri ali petkrat bo zapeljal z malim vozilkom v Bršlju, kjer vse tako izplača – in fant bo imel nove devčljete. Prepravil sem, da se sedaj ne bodo več dolgo valjali kupi starega železa povsod tam kjer jih ni treba kot na primer bodeča žica ob cesti v Srebrnici, ki je že od vnoise sem propada na prostem in se je doslej ni nihče usmilil.

IZ PREČNE

V način KLO imamo dve ekonomiji, ki sta oddaljeni druga od druge komaj četrte. Delata pa se vedva vsaka po svoje, tako da ni pravega uspeha ne tu ne tam. Potrebno bi bilo, da bi se združili in uspeh bil vsekakor boljši. Vstopilo naj bi še nekaj novih članov, ki bi v zadružni lepši živeli kot na svoji krpni zemlji. Upamo, da se bo to stanje letos izboljšalo.

IZ KRALJICE

V način KLO imamo dve ekonomiji, ki sta oddaljeni druga od druge komaj četrte. Delata pa se vedva vsaka po svoje, tako da ni pravega uspeha ne tu ne tam. Potrebno bi bilo, da bi se združili in uspeh bil vsekakor boljši. Vstopilo naj bi še nekaj novih članov, ki bi v zadružni lepši živeli kot na svoji krpni zemlji. Upamo, da se bo to stanje letos izboljšalo.

IZ TRIBUČE SE OGLASAO

Volitve v občinski odbor OF so končane. Tudi organizacija AFZ dobro napreduje. Za 8. marec so žene napekla raznega peciva ter obdarovala družine padilih borcev. Pred kratkim je bil zaključen tudi krojni tečaj, ki je prav dobro uspel. Obiskovalo ga je 41 deklet iz bližnjih in daljnjih vasi. Ob zaključku so pokazale svoje znanje. Za praznik žena so uprizorile tudi kratko igrico »Mejnike.«

Odbor ZB je sprejel v članstvo še vse tiste, ki so imeli za to pogone, tako, da je članstvo porastlo od 97 na 120 članov. Predvideno je, da bi organizacija ZB postavila spomenik padlim borcem in talcem, če le morebitno.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

V mrzlih februarjevih večerih smo pričeli pleterški tečaj. 12 mlađin je prihajalo redno vsak večer v šolo, kjer so si – s psemijo pri delu – spletevale pravlične izdelke iz klobučnih in klobučnih vajah. »Nebožnici,« in »Rože je na vrhu pleša« so tako življe izrazilile svoj notranji svet, da so osvojile sicerne gledalce. V igri »Sestra« so igrala skupno s pionirji. Ti so tudi pripravili petek deklamacij, predsednica AFZ pa je imela govor.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

V mrzlih februarjevih večerih smo pričeli pleterški tečaj. 12 mlađin je prihajalo redno vsak večer v šolo, kjer so si – s psemijo pri delu – spletevale pravlične izdelke iz klobučnih in klobučnih vajah. »Nebožnici,« in »Rože je na vrhu pleša« so tako življe izrazilile svoj notranji svet, da so osvojile sicerne gledalce. V igri »Sestra« so igrala skupno s pionirji. Ti so tudi pripravili petek deklamacij, predsednica AFZ pa je imela govor.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

V mrzlih februarjevih večerih smo pričeli pleterški tečaj. 12 mlađin je prihajalo redno vsak večer v šolo, kjer so si – s psemijo pri delu – spletevale pravlične izdelke iz klobučnih in klobučnih vajah. »Nebožnici,« in »Rože je na vrhu pleša« so tako življe izrazilile svoj notranji svet, da so osvojile sicerne gledalce. V igri »Sestra« so igrala skupno s pionirji. Ti so tudi pripravili petek deklamacij, predsednica AFZ pa je imela govor.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Kraljice je bil občen zbor splošne kmetijske zadruge. Izvoljen je bil novi odbor, starci pa so zavestili, da je vse zato, da je vse zato, da je vse zato.

IZ RIBNIČKEGA SLIKANJA PLJUČ

Medvedovo „Slovo od Bele krajine“

JOŽE DULAR

Med mnogimi kulturnimi delavci, ki jih je službena pot za daljšo ali krajsko dobo zanesla v Belo krajino, je bil tudi pesnik Anton Medved (1869–1910). Doma iz Številne obrtniške družine v Kamniku, je zgodaj izgubil mater, se prebil skozi gimnazijo in bogoslovje in 21. septembra 1892 nastopil prvo kaplansko službo v Semiču. Tu je ostal do 13. junija 1894, ko je bil premesčen za kaplana v Cnromelj, od koder pa je bil že po treh mesecih (21. septembra 1894) prestavljen v Šmarje. Dve leti službovanja v Beli krajini sta bili zanj med najlepšimi leti, ki jih je preživel, saj ga je kasnejše doletelo še devet službenih prementov v vrsta težav in bolečih razočaranj. Kot Belo krajino je vzljubil morda samo še okolico Prešernove Vrbe, saj je komaj tri leta pred smrtoj pisal prijatelju Francu Sal. Finžgarju: »... Da bi tudi le dobil polno pokojnino! Prošnja še ni rešena. Breznica

SLOVO OD BELE KRAJINE

Pozdravljena Krajina brezna,
Rojakov mojih beli dom!
Pozdravljena mi, srca nežna,
Spojena tesno z marsikom!

Pozdravljene mi teže tih,
Kamor ne seza solnca svit,
Kjer slavec v noč pošilja vzdih
na vejah bukev in rakt!

Pozdravljene, gorice mile,
Ki vas pokriva trtja grozd!
Kako so pesmi se glasile,
Ko tu zorel je bujni grozd!

Pozdravljena, kraljica Kolpa,
In Vlahinja in sivi Klek,
Ki nad Krajino liki stolpa
Oziraš se že mnogi vek.

Pozdravljena mesta, ne velika,
A kralji belega sveta:
Cnromelj, Semič in Metlika,
Pozdravljeni mi od srca!

Ne zabim tudi vas, junaki,
Gradovi, priče davnih let,
Pobrežje, Krupa in Mrzlački,
Podturem, Gradca lepi svet.

Kako sem vzljubil vas, o znanci
Z goric in kamenitih tal,
Kar temni vas meje Gorjanci
In tih Kolpe modri val.

Popevke mile v tožnem duhu,
Čutečki vaših prsi jek,
Se danes mi zvene v posluhu,
Zvenele bodo mi na vek.

Očaran sem poslušal dede,
Može razborne sivih las,
Globot vtišni njih besede
V srce — modrosti zdruje glas.

Iz knjig učenih proučaval
Svoj rodni jezik sem nekoč;
Čim daje, tem jasneje spoznaval
Bogastvo, njega kleno moč.

Prišel sem k vam. Vsprejet prijazno
Takoj sem v dušo vas objel,
In gledal in poslušal pazno
Kar narod vaš je delal, del.

Učil sem večne vas resnice,
Kar božji nam ukaz veli,
Toda slovenske govorice —
Te mene ste učili vi.

Kako določen, čist in veren,
Kako umljiv, domač, krepak,
Čutilom, mislim ves primeren
Jezika vam izraz je vsak.

Če prav domneva zbor učeni,
Da jezik kaže ljudstva dar,
Potem, srce, raduj se v meni!
Poslednji ni naš oratar.

Ubožen, preprost na zunanje,
Po duši darovit, bogat,
Vsekdar za dobro vnet dejanje,
Pozdravljeni budi, beli brat.

Miru in sreče ure zlate,
Uživaj vedno zarod tvoj,
Kot vekomaj spomine nate
Jaz v srcu nosil bom s seboj.

Potrebujete sobno pohištvo,
stavbno opremo, sode in
ostale mizarske in sodarske
izdelke? — Obrnite se na

DRŽAVNO OBRTNO
PODGETJE

MIZARSTVO DVOR pri Žužemberku

Prvovrstna izdelava
Zmerne cene
Zahtevajte ponudbe

prevzema v žaganje hladovino
vseh vrst. — Zagamo prvorstne
sortimente za izvoz in domačo
uporabo. Prevzemamo tudi večje
količine do 6000 kub. m letno.
Pogodbe po najnižjih kalkulacijah.
— Obrnite se osebno ali pi-
smeno na naše podjetje, da vam
postrežemo s točnejšimi podatki

»... Tudi v našo vas bomo napeljali elektriko...«

krasno! Marsikaj sem si že pridobil, med drugim tudi spoznanje, kako bore malo poznajo jezile ljubljanski. Rdeči gospodje (= kanoniki).¹

Tako sta torej potekali pesniku Medvedu dve leti, ki ju je preživel med Belokranjci. Delo med ljudstvom, po podružnicami, skromno razvedrilo v severnički čitalnici in tisoč literarno ustvarjanje za pisalno mizo. Prisluškoval je parviti, sočni domači besedi in to verjetno prav pogostu pri poliču v družbi semiških vinogradnikov. Pravijo, da je ravno v Beli krajini sred obširnih tritj vzljubil Noetovo vinsko rožo, zaračati katere je moral kasneje iskat leka v protialkoholnem državilišču Pranthof na Nižjem Avstrijskem. Pa naj bo že kakor koli: Semič je bil med najgovim življenjskimi postajami kraj, na katerega je poleg Breznice hrani najlepše spomine. *

V novembру 1851 je Janez Janžekovič iz Radovice, št. 55, po svojem sinu študentu Lojzu poslal Belokranjskemu muzeju v Metliki Medvedov rokopis. Dvakrat preganjena dvojna pola na zunaj že porumenelega papirja je to, z dolgo pesmijo o slovesu od Belo krajine. Z veliko, umirjeno, skoraj šolsko vestno pisavo je napisanih 16 ketic in na koncu stoji pripis: Zložil pesnik — kaplan Anton Medved.

Janžekoviču, ki je bil v letih 1910 do 1912 v orglarski šoli v Ljubljani, je zadnje leto la rokopis prinesel njegov prijatelj, takratni ljubljanski študent Jože Molek z Boldraža pri Metliki. Morda bi jo kdo na orglarski šoli uglasil. No, uglasbena ni bila in objavljena tudi ne. Naj jo vsaj zdaj bero Belokranjci, ki jim je bila namenjena.

¹ Citan je v zet iz Medvedovih pisem, ki je objavil Finžgar 1. 1914 v Domu in svetu.

O vtiših z novomeškega kirurškega oddelka

Marsikdo prav gotovo pozna stavbo, ki se ponosno dviga na levem bregu Krke — žemško bolnišnico. Tako ime se je bolnišnico približal, ker je bil včasih le po podružniški oddelki sedaj pa je tudi kirurški.

To je kraj strahu, trpljenja, upanja, veselja, kraj porajanja novih življenj, pa tudi kraj, kjer sempatia ugase življenje; zato pa gleda človek stavbo z mešanimi občutki: zdaj si vesel napredka medicinske znanosti, zdaj se ti vsljujujejo misli, ki jih je izrazil Sofokles v »Ojdipu«:

»Prazen nič mi je vaše življenje, rodovi človeški!
Kому je sreča kdaj več naklonila kot kratko omamo,
a po omami iztreznenje greko!«

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

Bolniške so ne imajo dosti bolnikov (po 12), a je vendar preveč če računamo s tem, da je eden že zdrav, drugi nezdravno čaka operacije, tretji se zvija v bolniščini itd. Seveda devljejo najteže bolnike v poseben sobico. Ker se narodova kultura izražava predvsem v skribi za bolnika, bo treba misliti odgovornim faktorjem tudi na to pomembnejši.

Ista skrib, trpljenje bolnika takoj zbliza, da drug z drugim sočutujejo, si pomagajo. Strešniki in strežnici so silno vestni, požrtvovani in vlijedni. Ko jih opazuješ ti nehoti pride na misel, da naj bi se ob njih učeli lepoga vedenja in socialističnega humanizma vsi — tudi naši dijaki. Človek bi kmaj verjel, da je mogoče preprosto kmečko dekle v nekaj letih toliko prevzgojiti. Brez dvoma ima v tem pogledu upravitev bolniščice, primarij dr. Bajec, sindikat in še kdaj ogromno zaslug. Opazoval sem s Marijo

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

Bolniške so ne imajo dosti bolnikov (po 12), a je vendar preveč če računamo s tem, da je eden že zdrav, drugi nezdravno čaka operacije, tretji se zvija v bolniščini itd. Seveda devljejo najteže bolnike v poseben sobico. Ker se narodova kultura izražava predvsem v skribi za bolnika, bo treba misliti odgovornim faktorjem tudi na to pomembnejši.

Ista skrib, trpljenje bolnika takoj zbliza, da drug z drugim sočutujejo, si pomagajo. Strešniki in strežnici so silno vestni, požrtvovani in vlijedni. Ko jih opazuješ ti nehoti pride na misel, da naj bi se ob njih učeli lepoga vedenja in socialističnega humanizma vsi — tudi naši dijaki. Človek bi kmaj verjel, da je mogoče preprosto kmečko dekle v nekaj letih toliko prevzgojiti. Brez dvoma ima v tem pogledu upravitev bolniščice, primarij dr. Bajec, sindikat in še kdaj ogromno zaslug. Opazoval sem s Marijo

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

Bolniške so ne imajo dosti bolnikov (po 12), a je vendar preveč če računamo s tem, da je eden že zdrav, drugi nezdravno čaka operacije, tretji se zvija v bolniščini itd. Seveda devljejo najteže bolnike v poseben sobico. Ker se narodova kultura izražava predvsem v skribi za bolnika, bo treba misliti odgovornim faktorjem tudi na to pomembnejši.

Ista skrib, trpljenje bolnika takoj zbliza, da drug z drugim sočutujejo, si pomagajo. Strešniki in strežnici so silno vestni, požrtvovani in vlijedni. Ko jih opazuješ ti nehoti pride na misel, da naj bi se ob njih učeli lepoga vedenja in socialističnega humanizma vsi — tudi naši dijaki. Človek bi kmaj verjel, da je mogoče preprosto kmečko dekle v nekaj letih toliko prevzgojiti. Brez dvoma ima v tem pogledu upravitev bolniščice, primarij dr. Bajec, sindikat in še kdaj ogromno zaslug. Opazoval sem s Marijo

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

Bolniške so ne imajo dosti bolnikov (po 12), a je vendar preveč če računamo s tem, da je eden že zdrav, drugi nezdravno čaka operacije, tretji se zvija v bolniščini itd. Seveda devljejo najteže bolnike v poseben sobico. Ker se narodova kultura izražava predvsem v skribi za bolnika, bo treba misliti odgovornim faktorjem tudi na to pomembnejši.

Ista skrib, trpljenje bolnika takoj zbliza, da drug z drugim sočutujejo, si pomagajo. Strešniki in strežnici so silno vestni, požrtvovani in vlijedni. Ko jih opazuješ ti nehoti pride na misel, da naj bi se ob njih učeli lepoga vedenja in socialističnega humanizma vsi — tudi naši dijaki. Človek bi kmaj verjel, da je mogoče preprosto kmečko dekle v nekaj letih toliko prevzgojiti. Brez dvoma ima v tem pogledu upravitev bolniščice, primarij dr. Bajec, sindikat in še kdaj ogromno zaslug. Opazoval sem s Marijo

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

Bolniške so ne imajo dosti bolnikov (po 12), a je vendar preveč če računamo s tem, da je eden že zdrav, drugi nezdravno čaka operacije, tretji se zvija v bolniščini itd. Seveda devljejo najteže bolnike v poseben sobico. Ker se narodova kultura izražava predvsem v skribi za bolnika, bo treba misliti odgovornim faktorjem tudi na to pomembnejši.

Ista skrib, trpljenje bolnika takoj zbliza, da drug z drugim sočutujejo, si pomagajo. Strešniki in strežnici so silno vestni, požrtvovani in vlijedni. Ko jih opazuješ ti nehoti pride na misel, da naj bi se ob njih učeli lepoga vedenja in socialističnega humanizma vsi — tudi naši dijaki. Človek bi kmaj verjel, da je mogoče preprosto kmečko dekle v nekaj letih toliko prevzgojiti. Brez dvoma ima v tem pogledu upravitev bolniščice, primarij dr. Bajec, sindikat in še kdaj ogromno zaslug. Opazoval sem s Marijo

Stopilova v stavbo! V skladu s hišnim redom je takoj potipnil vratarica, kod in kam. Človek bi mislil, da je to le stinosa, pa ni tako. Če bi vsi vprek hodili vsak čas k bolnikom, bi jih motili, poleg tega pa bi bila večja možnost okuževanja. Tega ne se sme biti, ker je vsak dan operiranov več bolničkov. Torej potrpljenje z vratanci! Ako je bolnik slab, tedaj ti tako dovoljajo, da ga običes kadar kol.

Na hodnikih präsentet človek skrajna snaga in tekanja osebja. Brzi ti povedo, da je na eni strani oddelka septika (bolnik z okuženimi, gmojnimi ranami), na drugi strani aseptika (bolnik z neokuženimi ranami). Prehajanje iz oddelka na oddelek ni dovoljeno da se bolniki ne okužujejo.

BELA KRAJINA v predzgodovinski dobi

Za nami so dolgi zimski večeri, z njimi pa čas, ko so belokranjski očanci posedali v zapēckih in ob kupici vina pripovedovali mlajšim o davnini preteklosti Belo krajine. Izročilo naših očencev se spominja razen zdob iz turških in grofovskih časov tudi še medio časov, ko je hunske kralj Attila divjal čez našo zemljo. Kaj pa je bilo pred tem v naših krajih? O tem ljudsko poročilo molči. Naše očance v njihove poslušalce pa zanimajo tudi ti časi.

»Ko sem bil še fantek,« je letos nekega večera pripovedoval starci oče z Grma pri Podzemljem, »so prišli z Dunajem znanstveniki, ki so jim rekli arheologi. Kopali so za našo vasjo v hosti na kraju, ki mu pravimo Gomilice. Izkopali so veliko število lincev — rekli so jim žare —, v katerih je bil pepel, sežgane kosti in precej raznih predmetov iz brona; velike in lepe zaponke, igle itd. Arheologi so rekli, da je bilo tu nekaj grobišča Ilirov, ki so živelii v teh krajih tisoč let pred našim štetjem. Pepel in koščice po so ostanki njihovih mrtvih, katere so sežigali.«

»Ko sem bil še fant,« ve povedati spet drugi očka z Vinice, »je prišla v naša kraje neška kneginja Meklenburška. Pod Žežljem v Stražnem dolu je izkopala več sto žar z velikim številom bronastih predmetov. Nad tem grobiščem je veliko gradišče, na katerem so živelii Kelti. Kelti predmeti, najdeni v grobovih, so že veliko lepše izdelani kakor oni iz Podzemljia. Kelti pa so tu živelii pet sto let pred našim štetjem.«

»Nekoč, ko sem oral,« pripoveduje starci Švajger z Loke pri Črnomlju, »sem s plugom zadel na nekakšno veliko opeko. Zdela se mi je nenavadna, zato sem jo spravil. Ob neki priliki sem jo pokazal nekemu profesorju iz Ljubljane; ta mi je dejal, da je rimska...«

Veliko bi nam še lahko povedali belokranjski starčki, kaj vse so našli pri oranju njiv ali kopanju vinogradov. Zemlja nam odkriva preteklost naših rodov. Kakor odprta knjiga je, če jo znamo brati in se učiti iz nje, kako so živelii ljudje nekoč v teh krajih, davna tisočletja pred nami. Poizkusili bom o teh časih povedati kaj več, saj nam izkopanije naših dedov same ne bodo mogle v celoti odkriti te knjige.

Kakor za ostale kraje v naši domovini, velja tudi za Belo krajino, da delimo njeni prazgodovino v starejšo kameno (neolit), mlajšo kameno (neolit), bronasto ter starejšo in mlajšo železno dobo.

Vsaka izmed teh dobor je v Beli krajini zapustila nedvomljivo sledove. Poskali si bomo najdišča posameznih dobor in poskušali pravilno razumeti jek, s katerim nam govorijo izkopanine.

V starejši kameni dobi je človek uporabljal orodje in orožje iz neobdelanega kamna, pravilne rečeno: za orodje in orožje je uporabljaj grob, ne-

obdelan kamen, ki je že po svoji obliki ustrezal človekovemu namenu. Z obdelavo kamna začne človek komaj na koncu paleolita. Človek je tedaj živel predvsem od lova, stanoval pa je v pečinah in jamah. Predpostavljamo, da je v Beli krajini takrat živel človek v jamah ob Kolpi, Lahinji, Dobličici in Krupi. V prehodnem delu Kočevske v Belo krajino so nekje pri Starem trgu našli na stenah neke podzemne jame risbe paleolitskega človeka. V novejših časih je bilo pozabljeno, kje se ta jama nahaja.

V mlajši kameni dobi (neolit) je kameno orodje in orožje že zelo lepo obdelano in ga je že več vrst. Človek se poleg lova začel ukvarjati tudi s poljedelstvom, izdelovati pa je začel tudi lepo posodo iz prečne gline. Poznali pa je tudi prebivališča v zemljankah (zemunih), izkopanih v zemlji. Na terasi v Vinomeru pri Metliki imamo neolitsko naselbino, kjer so ljudje stanovali v kolibah, narejenih iz pletevga šibja in ilovice.

Mlajša kamena doba se je zaključila s kuprolitom, to je s časom, ko so

ljudje začeli uporabljati baker. Za sedaj še ne moremo govoriti o pomembnejši najdbah iz kuprolita. Mlajša kamena doba s kuprolitom se je pri nas končala približno 1900 let pred sedanjim štetjem. Tedaj pa se je začela bronasta doba, ki je trajala vse do 1000 let pred našim štetjem. Po svojem načinu življenja in po tehniki se je človek iz bronaste dobe daleč odmaknil od mlajše kamene dobe. Izdeloval je že lepo število prvorstnega bronastega orodja, orožja in posode iz žgane ilovice. Živel je v spodobno narejenih hišah, skoraj je že v celoti obvladoval poljedelstvo in poznal domala vse kulture. Življenje se je razvijalo v plemenih, ki so se velikokrat vojskovala s sovražnimi sodredi, hkrati pa so že tudi imela močne stike s sosednimi sorodnimi in drugimi plemenami. Trgovina je bila že precej razvita.

Pusti Gradec pri Črnomlju je znanihčina naselbina iz tistih časov. Zelo verjetno je tudi, da so v bronasti dobi na našem ozemlju tudi že prebivala razna ilirska plemena in da je bil tudi Pusti Gradec njihov. Pusti Gradec je že na pragu nove dobe, ki ima v Beli krajini bogata najdišča: to je starejša železna doba ali hallstattova doba. O tem pa se bomo pogovorili prihodnjih.

Vinko Šribar

Se ena stara slika Novega mesta

V letosnji peti številki »Tovariša« od 1. februarja, posvečeni Novemu mestu, beremo o dveh najstarejših znanih podobah Novega mesta, Klobučaričevi (Johannes Clobucciarich) skici iz leta 1604 in Valvazorjevi risbi iz leta 1648 (v »Tovarišu« je pomotoma navedeno leto 1689). Naj opozorim, da so pred vnojno našli v Gracarjevem turnu pod Gorjanci zelo stare zidne risbe dolenske metropole, ki bo verjetno iz druge polovice 17. stoletja in za Klobučaričovo in Valvazorjevo najbrž tretja po

Knjiga o pohodu štirinštete divizije

V aprilu izide knjiga Staneta Terčaka ZIVI ZID, ki opisuje legendarni pohod Štirinštete divizije preko Hrvatske na Štajersko. Knjiga bo obsegala 160 strani in bo opremljena z desetimi ilustracijami, ki jih je narusal akademik Božidar Jakac. Knjiga bo vezana v platno in bo stala okrog 250 dinarjev.

Ker je naklada omemjena, pripomemo vsem, ki so spremljali junaški pohod Štirinštete divizije, vsem še živim borcem te

divizije, kakor tudi sorodnikom, šolam, knjižnicam in vsem, ki ljubijo lepo slovensko knjigo, da pohitijo s prednaročili, ki jih sprejema Uprava »Savinjskega vestnika« v Celju, poštini predal 123.

Na čas nastanka kaže slika sama: franciškanska cerkev je upodobljena vsa v zidarskih odrih, ki jo grade ali obnavljajo.

Iz zgodovine je znano, da je prvotno cerkev sv. Lenarta že leta 1470 izročil kostanjeviški opat Erasmus frančiškanom, ki so cerkev leta 1472 razširili. Leta 1664 je cerkev s samostanom vred pogorela in so jo patri zopet obnovili. Gracarska slika Novega mesta bo torej ali izpred leta 1470, iz leta 1472 ali pa je nastala leta 1664, oziroma kratke čas pozneje. Mislim, da je najverjetnejši zadnji datum in da predstavlja gracarska slika mesto prav med to obnovno srednjina razpredelnica:

In če pogledamo še po strokah opazimo naslednje:

	družavni sektor	zadružni sektor	privatni sektor
1. razred	48%	—	57,0%
2. razred	55%	1,5%	43,5%
3. razred	69%	5,5%	25,5%

	družavni sektor	zadružni sektor	privatni sektor
kovinarska stroka	72,6%	27,4%	—
lesna stroka	66,2%	33,8%	—
oblačilna stroka	66,6%	33,4%	—
usnjarska stroka	70,4%	29,6%	—

Ce primerjam to dve statistiki, bomo opazili naslednje: kakor raste od prvega razreda do tretjega zaposlitev v državnem sektorju, tako se dviga tudi opravljivost za menjuni ur. Ce bi pokazal razpredelnico samo v eni smerni, recimo po razredih, bi mi lahko očitali pristranost, tako pa kažeta obe razpredelnici isto. Oba razpredelnici sta dobra podkrepite zaključku, da državna podjetja bolje skrbijo za strokovni in teoretični potek kakor pa privatni sektor. Kaj je temu vzrok? Eden izmed glavnih vzrokov je vsekakor to, da ima vsako podjetje po nekaj človeku, ki se izredno zanimala za delo in učenje učenca. Drug vzrok pa je, da je dajška knjižica preglejena, da imajo učenci čas za učenje, kar pokaže tudi naslednja razpredelnica:

	slabovne učencev	neocenjeni učencev
v nižje org. šolo iz prvega razreda	44,4%	iz drugega razreda 69,4%
iz tretega razreda 65,5%	—	iz drugega razreda 22,3%
v višje org. šole iz prvega razreda	28,3%	iz drugega razreda 34,5%
iz tretega razreda 22,3%	—	iz drugega razreda 8,3%
v gimnazijo iz prvega razreda	22,3%	iz drugega razreda —
iz tretega razreda —	—	—

Po razredih je hodilo:

	učencev
v nižje org. šolo iz prvega razreda	57,5%
iz drugega razreda 55,5%	—
iz tretega razreda 45,3%	—
iz usnjarske stroke 50,0%	—
v višje org. šolo iz prvega razreda	28,7%
iz oblačilne stroke 48,4%	—
iz usnjarske stroke 13,3%	—
v gimnazijo iz prvega razreda	13,8%
iz lesne stroke 11,8%	—
iz oblačilne stroke 6,4%	—
iz usnjarske stroke 6,7%	—

Te razpredelnice kažejo, da je uspešnejši pouk tam, kjer je predzobrazba vsaj približno enotna, ker ne to lahko graditi v znanje učencu.

Po teh ugotovitvah bi moral le nekako utrditi stopnjo predzobrazbe in temu prilagodi učni načrt.

(Dalej prihodnjih)

Pionirčki novomeške gimnazije nam pišejo ...

Na novomeški gimnaziji je letos pionirčka organizacija tako urejena, da sestavlja celoten odred »Bogdana Osolnika« več razrednih skupin, ki so si v začetku šolskega leta izbrala svoja imena, imena pokroviteljev, načinske skupin in ostale funkcije. Vsaka razredna skupina pa ima vrsto krožkov, v katerih sodelujejo vsi pionirčki skupini. Posebno delavni skupini pionirčev v I. razredu, v katerem vodi skupino marljiva pionirka Majda Penca. Naj kar sama pove, kaj in kaj delajo:

»Naša razredna pionirčka skupina ima ime po partizanskem posnemu Kajuhi. Kot pionirji se trudimo, da bi ga v vsem posneli. Imamo predsednika, tajnika, blagajnika, pa voditelje posameznih krožkov: fizkulturnega, povsodnega, dramatskega, folklornega, recitacijskega in šahovskega. Priredili smo že dve uspešni prireditvi. Posebno druga je bila prav lepa. Imeli smo več de-

dober rezultat, saj smo postigli prvi zmagljivi.

Tako se zavetnik pionirčev, Titov Jugoslavijev, je zapisala pionirka Majda. Povedati pa moramo, da so tudi v drugih razrednih skupinah zelo pridni, tako n. pr. v I. I. B., II. A. in II. C. razredu, kjer so imeli lepo akademijo. Za primorske poškodovanosti po snegu so naši pionirčki zbrali le zneske. Tako so samo v I. B. razredu zbrali 632 dinarjev, največ na 6!

No, pa se še od drugorog oglašuje, da bomo videli, kaj delate! Pionirčki novomeške gimnazije vas lepo pozdravljajo!

RESITEV PIONIRSKIE KRIZANKE

Vodoravno: 1. Zvonček, 8. Apolon, 9. tir, 10. I. ej. 11. okt. 12. apr. 13. apr. 14. pivo. 15. kota, 16. SAP, 20. ali. 21. grdo. 22. ino. 23. hipoma, 24. na. 25. grb. 26. sli. 27. da. 30. ato. 31. osta. 32. Ovid. 34. Lopa.

Naprejno: 2. Venerolo. 3. opip. 4. nor. 5. gr. 6. Bol. 7. knes. 12. akto. 13. ova. 15. iti. 16. zadost. 17. Kanada. 18. srp. 19. pomlad. 21. gib. 22. in. 23. hrt. 24. AA. 25. ar. 30. sva. 32. al. 33. op.

Za dobro voljo

Janez Popotni se vrača iz Trebnja izjemoma s prazno popotno malho. V vlaku pa nagovori radovalni potnik:

»Ali vi radi potujete?«

Janez: »Kdo?«

Potnik: »Vi!«

Janez: »Jaz!«

Potnik: »Da!«

Janez: »Ne.«

»Jaka, zakaj se ti pa tako nosveti?«

»